

УДК [378:659.3:17.023.36]:355.01(045)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/65-2-40>

Оксана КУПІНА,
orcid.org/0000-0002-0847-0002
аспірантка кафедри педагогіки, психології, початкової освіти та освітнього менеджменту
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
(Харків, Україна) kupina.okssana@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ

Стаття присвячена питанню розкриття суті поняття «інформаційна культура» та її формуванню у майбутніх учителів в умовах інформаційної війни. Життєві виклики сучасності, що зумовлені військовою агресією та інформаційною війною проти України, вимагають від членів суспільства високого рівня інформаційної культури, а розвиток інформаційної культури вимагає формування у громадян готовності до захисту національних цінностей та української національної ідеї. Аналіз науково-педагогічної літератури підтверджує, що існує значний обсяг досліджень на міждисциплінарному рівні, щодо проблем формування інформаційної культури майбутніх фахівців педагогічної галузі. Однак, умови збройної агресії та інформаційної війни, у яких нині здійснюється цей процес, досліджені недостатньо. Інформаційна культура охоплює різні аспекти життя людини, такі як сприйняття, аналіз, оцінка та використання інформації, а також вміння критично оцінювати цю інформацію, розуміти її значення та вплив.

Перед фахівцями освітньої галузі стоїть завдання не тільки кратного примноження знань вихованців, але й допомога в розвитку критичного мислення, вміння самостійно знаходити та аналізувати інформацію, а також ефективно її використовувати. В структурі інформаційної культури здобувача освіти виокремлено наступні компоненти: інтереси, схильності та потреби; комп'ютерна та грамотність; почуття та емоції, що виникають у процесі взаємодії з комп'ютером; технічні, творчі та комунікативні компетентності. Описано чотири складові інформаційної культури (когнітивну, комунікативну, операційно-змістову та ціннісно-рефлексивну) та компоненти інформаційної культури (комп'ютерна грамотність, інформаційна компетентність, ціннісно-змістовий компонент, інформаційна рефлексія, інформаційна культуротворчість). Наведено трирівневу шкалу сформованості інформаційної культури (низький, середній та достатній рівні).

Ключові слова: *інформаційна війна, інформаційна грамотність, інформаційна компетентність, інформаційна культура, компоненти інформаційної культури, рівні сформованості інформаційної культури, складові інформаційної культури.*

Oksana KUPINA,
orcid.org/0000-0002-0847-0002
Postgraduate student at the Department of Pedagogy, Psychology
Primary Education and Educational Management
Municipal establishment "Kharkiv Humanitarian-Pedagogical Academy"
of the Kharkiv Regional Council
(Kharkiv, Ukraine) kupina.okssana@gmail.com

FORMATION OF INFORMATION CULTURE FUTURE TEACHERS IN CONDITIONS OF ARMED AGGRESSION AND INFORMATION WARFARE

The article is devoted to the issue of revealing the essence of the concept of "information culture" and its formation in future teachers in the conditions of information war. The vital challenges of modern times, caused by military aggression and information war against Ukraine, require a high level of information culture from members of society, and the development of information culture requires the formation of citizens' readiness to protect national values and the Ukrainian national idea. The analysis of scientific and pedagogical literature confirms that there is a significant amount of research at the interdisciplinary level on the problems of forming the information culture of future specialists in the field of pedagogy. However, the conditions of armed aggression and information warfare, in which this process is currently carried out, have not been sufficiently studied. Information culture covers various aspects of a person's life, such as the perception, analysis, evaluation and use of information, as well as the ability to critically evaluate this information, understand its meaning and impact.

Specialists in the field of education face the task of not only multiplying the knowledge of pupils, but also help in the development of critical thinking, the ability to independently find and analyze information, as well as to use it

effectively. In the structure of the information culture of an education seeker, the following components are distinguished: interests, inclinations and needs; computer and literacy; feelings and emotions arising in the process of interaction with the computer; technical, creative and communicative competences. Four components of information culture (cognitive, communicative, operational-content and value-reflective) and components of information culture (computer literacy, information competence, information value-content component, information reflection, information cultural creativity) are described. A three-level scale of the formation of information culture is presented, consisting of low, medium and sufficient levels.

Key words: Information warfare, information literacy, information competence, information culture, components of information culture, levels of formation of information culture, components of information culture.

Постановка проблеми. Протягом не одного десятиріччя питання розкриття суті поняття «інформаційна культура», дослідження й опис її компонентів, аналіз етапів генезису, визначення підходів до її формування є предметом наукового інтересу дослідників різних галузей знань. Життєві виклики сучасності, що зумовлені військовою агресією та інформаційною війною проти України, вимагають від членів суспільства високого рівня інформаційної культури, а розвиток інформаційної культури вимагає формування у громадян готовності до захисту національних цінностей та української національної ідеї. Принципи державної інформаційної політики спрямовуються на її розвиток та включають забезпечення доступу до перевірених джерел інформації, створення національних систем і мереж інформації, посилення основ інформаційної діяльності тощо. У сучасному світі інформація стала невіддільною складовою нашого життя, і важливо, щоб молодь була належно підготовлена до викликів, які перед ними постають.

Аналіз досліджень. До вивчення проблем формування інформаційної культури спостерігається підвищений інтерес з боку науковців ще з кінця минулого століття. Пов'язуємо це з рядом факторів. По-перше, з розвитком передових технологій, оскільки в сучасному світі, де інформаційні технології швидко розвиваються, вивчення інформаційної культури дозволяє розуміти, як суспільство й особистість адаптуються до цих змін. По-друге, з глобалізаційними процесами, що дедалі більше гуртують світ у розумінні обробки та сприймання інформації. По-третє, з викликами інформаційного суспільства, в якому зростає потреба у критичному мисленні, вмінні відшукувати достовірну інформацію, не піддаватися маніпуляціям та фейковим повідомленням. По-четверте, зумовлена важливістю освіти, оскільки інформаційна культура є базовою для розвитку ключових компетентностей та громадянської свідомості. По-п'яте, з універсальністю та можливістю її впровадження у різних галузях.

З-поміж вітчизняних науковців питання формування інформаційної культури майбутніх учителів

досліджували – Бабенко Т., Галета Я., Друшляк М., Значенко О., Золочевська М., Кириленко В., Клименко А., Коломієць А., Смирнова І., майбутніх фахівців різних галузей – Алексєєва Г., Волкова Н., Гладченко О., Глушак О., Клеба А., Коляда М., Нестерова О., Певсе А., Повідайчик О., Рацул О., Романишина О., Шехавцов М. та інші.

Аналіз науково-педагогічної літератури підтверджує, що існує значний обсяг досліджень на міждисциплінарному рівні, щодо проблем формування інформаційної культури майбутніх фахівців педагогічної галузі. Однак, умови збройної агресії та інформаційної війни, у яких нині здійснюється цей процес, досліджені недостатньо.

Мета статті полягає в аналізі наукових джерел з питань формування інформаційної культури майбутніх учителів та описі компонентів, складових і рівнів її сформованості в умовах збройної агресії та інформаційної війни.

Виклад основного матеріалу. Інформаційна безпека посідає чільне місце серед пріоритетних напрямів освітньої діяльності в у умовах війни. Сьогодні широко використовуються терміни «фейк», «емоційний фейк», «інформаційний вклад», «інформаційно-психологічна операція (ІПСО)» тощо. Тому варто завжди ставитися критично до оцінки інформації, особливо у випадках, коли джерело інформації невідоме, відсутні посилення на офіційні джерела, заголовок має явно маніпулятивний характер, а зміст містить оцінні судження та сильне емоційне забарвлення. Важлива роль у цьому належить рівню загальної та інформаційної культури особистості, зокрема майбутнього педагога.

Дослідження культури охоплює такі аспекти, як історія розвитку культур, їхні традиції, звичаї, мистецтво, мораль, уклад життя та світогляд. Культура вивчається в контексті соціальних, економічних, політичних та культурних змін, які відбуваються в суспільстві. Дослідження культури дозволяє розуміти історію та сучасність людства, а також сприяє розвитку культурної освіти та формуванню культурної інформованості.

Існує багато видів культури, які можна класифікувати за різними ознаками. Серед найпошире-

ніших можемо відзначити такі як-от, національна культура – (відображає традиції та звичаї певної нації), світова культура (відображає загальнолюдські цінності та традиції), масова культура (відображається у ЗМІ, кіно, телебаченні, музиці, інтернеті тощо), популярна культура (відображається у трендових формах мистецтва, поп-музики, коміксах, кіно тощо), культура споживання (відображається у споживанні товарів та послуг, гастрономії, туризму), інформаційна культура (відображається у взаємодії з інформацією) та інші. Вище перелічені види культури перетинаються та взаємодіють між собою, що, як наслідок, впливає на розвиток культури в цілому.

Розвиток технологій та глобалізація призвели до міксування та співдії різних культурних впливів. Сучасна культура здатна трансформуватися та адаптуватися швидше ніж будь-коли, і це створює нові виклики та можливості для суспільства та людства в цілому. Усвідомлення різноманітності та комплексності культур є ключовим аспектом для гармонійного розвитку суспільства, забезпечення інтеграції та співіснування різних культурних спільнот. Розширення знань про культуру та сприйняття співіснування відмінностей є важливим етапом на шляху до більш толерантного суспільства.

Інформаційна культура в сучасному інформаційному суспільстві стає все більш важливою та актуальною. Це пов'язано зі стрімким розвитком інформаційних технологій, зростанням обсягів інформації, яка надходить до людей, а також зі змінами у способах спілкування та доступу до інформації. Інформаційна культура охоплює різні аспекти життя людини, такі як сприйняття, аналіз, оцінка та використання інформації. Вона охоплює не тільки знання про різні джерела інформації, але і вміння критично оцінювати цю інформацію, розуміти її значення та вплив.

Фахівці в галузі освіти, звертають особливу увагу на формування інформаційної культури здобувачів освіти, ставлячи перед собою завдання не тільки кратного примноження знань вихованцями, але й допомогти їм розвивати критичне мислення, вміння самостійно знаходити та аналізувати інформацію, а також ефективно її використовувати.

Тейлор К. та ДіДжакомо Д. (Taylor, DiGiacomo, 2023: 92) констатують, що науковців переважно присвячують дослідження важливості розробки фреймворків інформаційної грамотності, яку вважаємо складовою частиною інформаційної культури (Акімова, 2020: 52) та наголошують, на значущості її концептуалізації через рамки, спе-

цифічні для національних, місцевих або індивідуальних контекстів, оскільки студенти стикаються з інформацією у своєму оточенні та особистому інформаційному середовищі.

Погоджуємося з думкою Чайки І., що інформаційна культура є інтегральним поняттям з двома очевидними компонентами – інформацією і культурою. Культура, як складний соціокультурний феномен, заснована на знаннях і вміннях, є ключовою складовою суспільства, яке взаємодіє з рівнем розвитку цивілізації. Вона існує у трьох взаємопов'язаних формах. По-перше, це духовне багатство людства, що включає ідеї, знання, вміння та переконання, що належать людям. По-друге, це різні види особистісної діяльності, що проявляються у конкретних характеристиках культури. І нарешті, третя форма – матеріальна культура, яка втілюється в створених людьми предметах, у які вони вкладають знання та вміння (Чайка, 2019: 18).

Зростання дезінформації, фейкових новин та інформаційних маніпуляцій вимагає від освітньої спільноти додаткових зусиль для навчання здобувачів освіти критично ставитися до інформації, перевіряти її достовірність та правильно використовувати. Нині дуже важливим є питання забезпечення освітньої галузі кваліфікованими кадрами, і вимоги, що висувуються до неї відбиваються на якісних характеристиках сучасного педагога.

Формування інформаційної культури має багатогранний підхід в педагогічній діяльності й покликане виробити навички застосування інформаційних технологій та способи критичного мислення, укорінення етичних принципів взаємодії з інформацією, адекватне розуміння впливу інформації на суспільство та індивіда. Інформаційна культура має виразний особистісний характер, що проявляється у властивостях індивіда, таких як вміння оперувати інформацією, запам'ятовування, логічне й алгоритмічне мислення, творчість та інші.

Порівнюючи різні підходи щодо сутності інформаційної культури особистості (як комплексної характеристики особистих і професійних якостей, що відповідають вимогам суспільної та професійної діяльності в умовах інформатизації суспільства), а також враховуючи специфіку діяльності майбутніх педагогів, Чака І. виокремлює в структурі інформаційної культури здобувача освіти наступні компоненти (Чайка, 2022: 19): інтереси, схильності та потреби; комп'ютерна та грамотність; почуття та емоції, що виникають у процесі взаємодії з комп'ютером; технічні, творчі та комунікативні компетентності.

Ющенко В. стверджує, що сучасна навчальна діяльність має базуватися на комплекс умінь, що характеризують сформовану інформаційну культуру майбутнього фахівця, як-от (Ющенко, 2022: 193): формулювання інформаційних запитів і потреб; використання сучасних інформаційно-пошукових систем; здійснення успішного інформаційного пошуку; використання розширеного кола джерела; основних операціях з інформацією.

Система освіти як найважливіший чинник розвитку загальної культури відіграє провідну роль у процесі формування інформаційної культури майбутнього фахівця. Інформаційна культура є базою всіх структурних компонентів професійної культури вчителя (Коломієць та ін, 2016: 24).

Розділяємо тезу про те, що глобальне завдання у навчальному процесі – навчити здобувача вчитися, тобто виробити навичку, яка сьогодні є необхідною упродовж всього життя (Ющенко, 2022: 193). Це завдання можна вирішити тільки шляхом підвищення рівня інформаційної культури студента, в основі якої – комплекс навичок, що стосуються уміння користуватись інформацією в умовах стрімкого розвитку сучасного інформаційного суспільства.

Група дослідників (Олійник та ін., 2020: 216) аналізують та описують чотири *складові інформаційної культури*: когнітивну, комунікативну, операційно-змістову та ціннісно-рефлексивну.

Когнітивна складова інформаційної культури вчителя передбачає ґрунтовні знання про інформаційне суспільство на глобальному та локальному рівнях та основні його тенденції. Також, вона охоплює можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій для розв'язання практичних задач як особистісних, так і суспільного значення, а також загальні знання в галузі програмної та технічної складової та інформатики, знання з інформаційної безпеки, культури праці та безпеки життєдіяльності під час професійної діяльності. Ця складова базується на засобах та методах роботи з різними джерелами та формами інформації, при чому, враховуються тенденції в освіті та науці, спричинені інформатизацією на різних рівнях.

Комунікативна складова інформаційної культури базується на знанні норм культури поведінки та спілкування з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та додержанні їх. Вона передбачає створення безпечних та комфортних умов, вміння здійснювати інформаційні запити та вибір джерел інформації з метою ефективного спілкування та обміну знаннями, дотримуватись етикету та етичних норм.

Операційно-змістова складова інформаційної культури включає комплекс компетентностей, що дозволяють ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання різноманітних практичних завдань (використання Інтернет-банкінгу, електронного врядування, смарт-технологій, соціальних мереж тощо), використовувати сучасні технічні засоби та прикладні програми. Важливим аспектом є також забезпечення персональної інформаційної безпеки від інформаційних загроз.

Ціннісно-рефлексивна складова інформаційної культури охоплює критичне ставлення до контенту інформаційних ресурсів, а також активне запобігання поширенню дезінформації, фейків та інформації аморального чи протиправного змісту. Вона також включає дотримання інформаційного законодавства. В основу цієї складової покладено прагнення до постійного підвищення рівня власної інформаційної культури, а також активну діяльність у цьому напрямі. Вона спрямована на формування моральних принципів та етичних цінностей в контексті використання інформаційних ресурсів та технологій. Вона допомагає свідомо і відповідально користуватись інформаційними ресурсами.

Погоджуємося з думкою групи науковців (Коломієць та ін, 2006: 26) та відносимо до *компонентів інформаційної культури* майбутнього вчителя:

- комп'ютерну грамотність, що відображається в набутих компетентностях в галузі цифровізації та інформатизації;
  - інформаційну компетентність, як здатність забезпечення вільного доступу до інформації, створення та розповсюдження власної інформації, ефективного використання знання в розв'язанні не типових проблем;
  - інформаційний ціннісно-змістовий компонент, як систему особистих цінностей, ідеалів, поглядів, переконань у галузі інформаційних процесів;
  - інформаційна рефлексія, як здатність до відстежування цілей, процесу та результатів своєї діяльності;
  - інформаційна культуротворчість, як готовність до виконання культуротворчої ролі (продукування нових знань, освітніх технологій тощо).
- Шехавцов М. пропонує трирівневу шкалу сформованості інформаційної культури студентської молоді в умовах інформаційно-гібридної війни, яка складається з низького, середнього й достатнього рівнів (Шехавцов, 2020: 245). За цією шкалою *низький рівень* діагностується за мотиваційно-аксіоло-

гічним, інформаційно-процесуальним та прогностично-діяльнісним критеріями. Здобувачі освіти на цьому рівні взаємодіють з інформацією відповідно до певних зразків, алгоритмів або шаблонів, водночас аналіз будь-якої інформації вимагає індивідуального підходу для переосмислення та рефлексії. Здобувачі мають теоретичні знання про інформаційні ресурси, однак не можуть адекватно оцінити свою діяльність, порівняти результати та самостійно коригувати стратегію переосмислення та оброблення отриманої інформації, використовуючи технології, що забезпечують інформаційно-психологічну безпеку в контексті впливу на їх психологічний стан.

Середній рівень інформаційної культури, на думку автора, є базовим, оскільки характеризується проявами мотивації досягнення успіху та самореалізації в професійній та громадській діяльності, а також наявністю ціннісних орієнтацій на громадську та професійну сфери, проте також відзначається недостатність укріплення національно-патріотичних цінностей, спрямованих на громадську та професійну діяльність, і їх пасивність у розкритті потенційних можливостей саморозвитку за допомогою сучасних технологій. Такий рівень характеризується недостатнім розвитком умінь та навичок студентів у використанні інформаційно-освітніх ресурсів, інформаційних систем та технологій у професійній та навчальній діяльності, що призводить до обмеженого створення інноваційних освітніх продуктів. Критичне мислення у студентів також не розвинуто настільки, щоб забезпечити активний процес формування інформаційної культури.

Свідоме розуміння важливості розвитку української нації та держави, вираженість та стійка мотивацією до ціннісних національно-патріотичних переконань, поглядів та інтересів у громадській та професійній сферах характеризує *достатній рівень* сформованості інформаційної культури молоді. Здобувачі освіти володіють необхідними навичками роботи з масивами даних, використанням інформаційних систем та технологій у професійній та навчальній діяльності, адекватній оцінці та виявленні дезінформаційних даних, а також здатні до самостійного створення нових знань на основі аналізу інформації з критичним підходом. Такі студенти виявляють здатність до інформаційної проникливості, їм притаманне передбачення можливих наслідків на основі інформації, яку вони отримують, вони демонструють високий рівень критичного мислення та адекватно аналізують результат своєї діяльності, коригують свої стратегії взаємодії з інформацією, вміють протистояти інформаційно-психологічному впливу, що забезпечує їх інформаційну безпеку.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що інформаційна культура визнається як ключовий елемент в освітньому процесі, адже вона допомагає підготувати майбутніх фахівців до життя в інформаційному суспільстві, забезпечує здатність адаптуватися до змін та приймати обґрунтовані рішення в умовах безперервного потоку інформації, що множитьс. А з огляду на інформаційну війну в умовах військової агресії, інформаційна культура виступає найпростішим та найважливішим інструментом боротьби з нею.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова О. М., Купіна О. В. Інформаційна грамотність як складовий елемент інформаційної культури майбутніх педагогів. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2020. № 69. С. 52–61. <https://doi.org/10.32820/2074-8922-2020-69-52-60>
2. Коломієць А. М., Лапшина І. М., Білоус В. С. Основи інформаційної культури майбутнього вчителя : навч.-метод. посіб. Вінниця : ВДПУ, 2006. 88 с.
3. Олійник В. В., Андрощук І. М., Остапівська І. І., Олешко П. С., Пріма Д. А. Формування інформаційної культури майбутніх учителів початкової школи засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Том 75. № 1. С. 212–224.
4. Чайка І. А. Інформаційна культура студента : навчальний посібник для студентів ВНЗ педагогічного профілю : навч. посіб. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2012. 139 с.
5. Шехавцов М. О. Характеристика рівнів сформованості інформаційної культури студентів у контексті інформаційно-гібридної війни. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 68. Т. 2. С. 244–247. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.68-2.49>
6. Ющенко В. В. Інформаційна культура студента як важлива складова дистанційного навчання. *Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя*. тези доп. учасників XXIX Всеукр. пед. читань, Київ – Чернігів. 30 верес. 2022 р. С. 192–194.
7. Taylor C., & DiGiacomo D. Approaches to information literacy conceptualisation in primary, secondary, and higher education contexts: A review of current scholarly literature. *Journal of Information Literacy*, 2023. 17(1). pp. 89–104. <http://dx.doi.org/10.11645/17.1.3258>

REFERENCES

1. Akimova O. M., Kupina O. V. Informatsiina hramotnist yak skladovyi element informatsiinoi kultury maibutnikh pedahohiv. [Information literacy as a constituent element of the information culture of future teachers] Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity. – Problems of engineering and pedagogical education. 2020. № 69. S. 52–61. <https://doi.org/10.32820/2074-8922-2020-69-52-60> [in Ukrainian].
2. Kolomiets A.M., Lapshyna I.M., Bilous V.S. Osnovy informatsiinoi kultury maibutnoho vchytelia [Basics of information culture of the future teacher] : navch.-metod. posib. – educational and methodological manual. Vinnytsia : VDPU, 2006. 88 s. [in Ukrainian].
3. Oliinyk V. V., Androshchuk I. M., Ostapiovskaya I. I., Oleshko P. S., Prima D. A. Formuvannya informatsiinoi kultury maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly zasobamy informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii. [Formation of information culture of future primary school teachers by means of information and communication technologies] Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia. – Information technologies and teaching aids. 2020. Tom 75. № 1. S. 212–224. [in Ukrainian].
4. Chaika I. A. Informatsiina kultura studenta : navchalnyi posibnyk dlia studentiv VNZ pedahohichnoho profilu [Information culture of the student: a study guide for students of universities of pedagogical profile] : navch. posib. Ternopil : TNPU im. V. Hnatiuka, 2012. 139 s. [in Ukrainian].
5. Shekhavtsov M. O. Kharakterystyka rivniv sformovanosti informatsiinoi kultury studentiv u konteksti informatsiino-hibrydnoi viiny. [Characterization of the levels of formation of information culture of students in the context of information-hybrid war]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh. – Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools. 2020. № 68. T. 2. S. 244–247. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.68-2.49> [in Ukrainian].
6. Yushchenko V. V. Informatsiina kultura studenta yak vazhlyva skladova dystantsiinoho navchannia. [Information culture of the student as an important component of distance learning]. Vasyl Sukhomlynskyi u dialozi z suchasnistiu. Shliakh do sertsia dytyny v travmatychnykh sytuatsiakh zhyttia. – Vasyl Sukhomlynskyi in dialogue with modernity. The way to a child's heart in traumatic life situations. tezy dop. uchasnykiv XXIX Vseukr. ped. chytan, Kyiv – Chernihiv. 30 veres. 2022 r. S. 192–194. [in Ukrainian].
7. Taylor, C., & DiGiacomo, D. Approaches to information literacy conceptualisation in primary, secondary, and higher education contexts: A review of current scholarly literature. *Journal of Information Literacy*, 2023. 17(1). pp. 89–104. <http://dx.doi.org/10.11645/17.1.3258>